

Közhasznúsági jelentés

a Segítő Kezek BVD Alapítvány

2003. évi tevékenységéről

I. Általános rész

A közhasznú szervezetekről szóló 1997. CLVI. tv. 19. §-ának (3) bek. e./ pontjában említett szervezetektől a Segítő Kezek BVD Alapítvány 2003. évben semmilyen támogatást sem kapott.

A Segítő Kezek BVD Alapítvány kuratóriumának valamennyi tagja társadalmi munkában, díjazás nélkül végezte a munkáját 2003-ban is.

A Segítő Kezek BVD Alapítvány 2003. évben változatlanul nehéz gazdasági körülmények között látta el feladatát. A lényegesen lecsökkent támogatások mellett továbbra is magas az elutasított kérelmek száma. A segélyezések odaítélésekor az Alapítvány kuratóriumának tagjai kellő gondossággal vizsgálták meg a kérelmeket és a kérelmezők anyagi és szociális körülményeit.

Az Alapítvány 2003-ban, 2001 és 2002 után ismét kénytelen volt lemondani a szociálisan rászorult büntetés-végrehajtási dolgozók gyermekeinek ingyenes üdültetéséről, más jellegű üdültetés lehetősége fel sem merült.

Az Alapítvány Kuratóriumában több személyi változás történt, a kuratóriumi tevékenység ennek ellenére folyamatos és zökkenőmentes volt.

II. Számviteli beszámoló

A Segítő Kezek BVD Alapítvány forgóeszközei 2003. december 31-én:	6 043 612,- Ft.
ezen belül: követelések:	6 036 548,- Ft.
pénzeszközök:	7 064,- Ft.
Eszközök (aktívák) összesen:	6 043 612,- Ft.

Saját tőke 2003. december 31-én:	6 043 612,- Ft.
Induló tőke:	750 000,- Ft.
Tőkeváltozás:	3 682 727,- Ft.
Tárgyévi eredmény alaptevékenységből (közhasznú tevékenységből):	1 589 750,- Ft.
Kötelezettségek:	21 135,- Ft.
Ezen belül rövid lejáratú kötelezettségek 2003. december 31-én:	21 135,- Ft.
Források (passzívák) összesen:	6 043 612,- Ft.

III. Költségvetési támogatások felhasználása

A Segítő Kezek BVD Alapítvány 2003. évben nem kapott költségvetési támogatást.

IV. A vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatás

A Segítő Kezek BVD Alapítvány nyitó egyenlege 2003. január 1-jén:	4 419 662,- Ft.
2003. évben az összes cél szerinti bevétel:	2 628 908,- Ft.

A bevételek megoszlása:	
a./ Alapítványi támogatás	230 776,- Ft.
b./ Kamat bevétel	23 666,- Ft.
c./ SZJA 1% bevétel	2 374 466,- Ft.

Cél szerinti kiadások: 1 039 158,- Ft.

A kiadások megoszlása:	
a./ Segélyezésre	488 000,- Ft.
b./ Személyi jellegű kifizetés (3 fő)	420 000,- Ft.
c./ Személyi jell. kif. közterhei	101 000,- Ft.
d./ Postaköltség	8 075,- Ft.
e./ Egyéb költségek	22 083,- Ft.
Záró egyenleg 2003. december 31-én:	5 993 612,- Ft.

V. Bevételek és Kiadások kimutatása

1./ Bevételek:	
a./ A büntetés-végrehajtási szervezet dolgozóinak adományai	5 776,- Ft.
b./ A büntetés-végrehajtási szervezettől független, külső jogi személyek támogatása	165 000,- Ft.
c./ Kamatbevétel	23 666,- Ft.
d./ SZJA 1%-ából származó bevétel	2 374 466,- Ft.
e./ Egyéb bevétel	12 755,- Ft.
Összes bevétel:	2 641 663,- Ft.

2./ Kiadások:	
a./ 3 fő rendszeres segélyezése	168 000,- Ft.
b./ 24 fő egyszeri segélyezése	320 000,- Ft.
c./ Postaköltség	8 075,- Ft.
d./ Egyéb kiadások	22 083,- Ft.
e./ 2002. XII. hóra TB+adók átutalása	28 555,- Ft.
f./ 2 fő megbízási díja 2003. évre	420 000,- Ft.
g./ 2 fő után 2003. I-XI. hóra TB+adók átut.	101 000,- Ft.
Összes kiadás:	1 067 713,- Ft.

Záró pénzkészlet 2003. december 31-én:	5 993 612,- Ft.
Követelések:	50 000,- Ft.
Záró pénzkészlet összesen:	6 043 612,- Ft.

2004. május 12.

Segítő Kezek BVD Alapítvány kuratóriuma
Dr. Csernyánszky Lajos
 ügyvezető elnök

Ajánló

Büntető eljárásjog. Szerk. Tóth Mihály. Bp. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. Bp. 2003. 521 oldal. 6944 Ft.

A magyar büntetőjog napjainkban a reformok, a kompromisszumok megkötésének hosszú útját járja. A kísérlet egyik alapkérdése, hogy miként lehet rugalmasabbá, hatékonyabbá tenni az eljárást a benne részt vevő személyek jogainak csorbitása nélkül. A legutóbbi időkig, több mint negyed évszázadig az 1973. évi I. törvény volt hatályban, ezt az új Be. 2003. július 1-jétől váltotta fel.

Az előzményekről annyit, hogy 1998 tavaszán az akkori Országgyűlés elfogadta az 1998. évi XIX. törvényt, amelynek hatálybalépését az akkori új kormányzat, további gondolkodási időt kérve, elhalasztotta. Az ezt követő időszak a korábbi Be. és az új törvény összezsírozásának jegyében telt el.

A könyv szerzői – Bánáti János, Belovics Ervin, Csák Zsolt, Sinku Pál, Tóth Mihály és Varga Zoltán – neves elméleti és gyakorlati szakemberek, akik a törvényt egyidejűleg tanítják, magyarázzák és alkalmazzák. Céljuk nem az volt, hogy az igen részletes, hosszú törvény valamennyi rendelkezését elemezzék, elsősorban nem kommentárt, hanem egy logikusnak szánt összegzést, áttekintést kívántak nyújtani, külön kiemelve az új jogintézményeket. A bírói gyakorlat fontosabb, változatlanul aktuális döntéseit is közlik az anyag megfelelő részében, sőt az általánosabb érvényűnek vagy tanulságosnak vélt iránymutatásokat esetenként össze is gyűjtötték az egyes részek után.

A kötet – amelynek szerkezete a törvényi szerkezettől néhol szándékosan eltér, ezzel együtt a struktúra világos, áttekinthető – kiválóan alkalmas az új Be. tanulmányozására.

Büntetőjog. Általános rész. Szerk. Wiener A. Imre. 2., átdolgozott kiadás. Bp. KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó Kft. 2003. 358 oldal. 5824 Ft. (Közgazdasági és jogi kiadványok sorozat)

A tankönyv az 1978. évi IV. törvény (Btk.) általános részének teljes körű feldolgozását nyújtja. A kötet szerzői a téma elismert szakértői, akik esetenként több évtizedes tudományos-oktatói és gyakorlati tapasztalattal rendelkeznek. Újdonság a kötetben, hogy az egyes fejezetek a vonatkozó bírósági gyakorlatot is tartalmazzák.

A könyv tartalma öt fejezetre oszlik. A Jogszabálytan címet viselő anyagrész a büntetőhatalom, a büntetőpolitika, a büntetőjog, a büntetőjogszabály, illetve a büntetőtörvény fogalmait tisztázza. A Felelősségtan című fejezet – többek között – a tényállászerűséggel, a bűncselekménnyel, annak stádiumaival, elkövetőivel, továbbá a felelősséget kizáró, csökkentő és korlátozó körülményekkel foglalkozik. A harmadik anyagrész a büntetéstán kérdéskörét tárgyalja a büntetés elméleti kérdéseitől kezdve, a büntetés kiszabásán, illetve a szankció végrehajtásán át, egészen a fiatalokúakra vonatkozó ren-

delkezésekig. A negyedik fejezet az európai büntetőjogi harmonizáció kialakulásáról, fejlődéséről szóló ismeretanyag, valamint a nemzetközi büncselekmények büntetőjogi szempontú feldolgozásának ad helyet. Az utolsó, Függelék című fejezet ajánlott irodalmat, tárgyszómutatót és egy olyan lexikális életrajzi összeállítást tartalmaz, amely a magyar büntetőjog-tudomány 19. és 21. százai elhunyt művelőinek állít emléket.

A tankönyv a témakör tudományos ismereteit, az aktualitásokat is magában foglaló, szemléletében új összefoglalását nyújtja, amely nemcsak a felsőoktatás hallgatóinak, hanem a szélesebb olvasóközönség érdeklődésére is számon tarthat.

Büntetés-végrehajtási jog. 3., átdolgozott kiadás. Szerkesztette Horváth Tibor. Bp. Rejtjel Kiadó. 2003. 328 oldal. 3980 Ft.

A büntetés-végrehajtási jogi ismeretek első, terjedelmes jogelméleti, jogtörténeti és összehasonlító feldolgozást tartalmazó tankönyvi kiadása 1983-ban jelent meg a BM Kiadónál. Az 1999-ben a Rejtjel Kiadó – Rendőrtiszti Főiskola közös kiadásában megjelent jegyzet feladata elsősorban a büntetés-végrehajtási szervezet hatáskörébe tartozó szabadságvesztés-büntetés, illetve a szabadságkorlátozó intézkedések végrehajtására vonatkozó joganyag feldolgozása volt. 2001-ben, a Rejtjel Kiadó gondozásában megjelent tankönyv már a büntetés-végrehajtási jog teljes joganyagának bemutatására vállalkozott. (E kiadványról Dr. Vókó György fejtette ki gondolatait a Börtönügyi Szemle 2002. 1. számában.) Jelen kötet – amely a mű harmadik, átdolgozott kiadása – a 2001 és 2003 közötti jogszabályi módosításokat is tartalmazza.

A tankönyv szerkezete lényegében nem változott. Az első rész az elméleti alapvetés után bemutatja az egyes európai államok büntetés-végrehajtási rendszereit. A második és a harmadik rész a szabadságelvonással, illetve korlátozással, míg a negyedik rész az ezekkel nem járó büntetőjogi, büntetőeljárás, rendészeti stb. jogkövetkezmények végrehajtásának jogi szabályozását dolgozza fel. Végül az ötödik rész a büntetés-végrehajtási tevékenység fokozatosan szélesedő jogállami kontrollját állítja középpontba.

A könyv a büntetés-végrehajtási jog ismeretanyagának korszerű összefoglalását nyújtja a felsőoktatás hallgatói, illetve a büntetés-végrehajtási szakemberek számára.

Krémer Ferenc: A rendőri hatalom természete. Társadalmi szerep és foglalkozási kultúra. Budapest. Napvilág Kiadó. 2003. 242 oldal. 1600 Ft.

A könyv szerzője, Krémer Ferenc szociológus, a Rendőrtiszti főiskola docense már régóta foglalkozik a rendőri hatalom természetének tanulmányozásával.

Az első fejezet a rendőrség, a demokrácia és a szociológia összefüggésrendszerét vizsgálja, s – többek között – arra keresi a választ, hogy mi értelmük a rendőrségre vonatkozó szociológiai kutatásoknak. Ezt követően a rendőri hatalom jellegéről, változó társadalmi szerepéről olvashatunk. Két fejezet is foglalkozik a rendőri szubkultúrával, vagyis azzal, hogy miként értelmezik a rendőrök a szervezeti és társadalmi elvárásokat. Ezután a korrupció általános jellemzőit, illetve a rendőri korrupció néhány sajátosságát

állítja középpontba a szerző, aki végül a Zárszóban foglalja össze gondolatait. A kötet végén a hivatkozott irodalom felsorolása, a táblázatok, ábrák jegyzéke, valamint a felhasznált empirikus kutatások rövid ismertetése található.

Krémer Ferenc szerint meg kell ismerni a rendőrség által a politikai mezőben kialakítható társadalmi szerepet, ez jelöli ki azokat a lehetőségeket, hogyan bánjon a rendőrség a társadalmi problémákkal. A magyar rendőrségen belül megfigyelhető szubkulturák eltérő módon válaszolnak a demokrácia követelményeire, ezért eltérő – támogató vagy éppen ellenséges – környezetet teremtenek egy lehetséges rendőrségi reform számára.

Magyar jogtörténet. Szerk. Mezey Barna. 2., javított kiadás. Bp. Osiris Kiadó. 2003. 440 oldal. 3480 Ft. (Osiris tankönyvek sorozat)

A mű első, 1996-os megjelenése mérföldkőnek tekinthető a magyar jogtörténeti kiadványok sorában. Két kivételtől eltekintve korábban nem született olyan tudományos munka, egyetemi tankönyv, amely a magyar jog történetét önállóan (nem az alkotmánytörténettel együtt) dolgozta volna fel.

A könyv különös jelentőségét az adja a büntetés-végrehajtási szakemberek számára, hogy lapjairól kirajzolódik a magyar börtönügy rövid története is. A büntetés-végrehajtással kapcsolatos fejezeteket a magyar börtönügy történetének talán legjobb ismerői: Mezey Barna és Lőrincz József írták.

A kötet tartalma 4 részre oszlik. Az első rész a jogfejlődés és a jogtörténet kapcsolatát vizsgálja, s áttekinti – többek között – a magyar jogtörténet korszakait. A második rész a magyar magánjog történetét vázolja fel. A magyar büntetőjog történetével foglalkozó harmadik rész tartalmazza azokat a fejezeteket (A büntetések végrehajtása a feudalizmusban, A polgári kori büntetés-végrehajtás, A büntetések végrehajtása a II. világháborút követő évtizedekben), amelyek leginkább lehetnek fontosak, érdekesek a Börtönügyi Szemle olvasói számára. A negyedik rész a perjogok történetét tárgyalja.

A tankönyv arányos tagolású, s ezen túl a szükséges didaktikai és oktatástechnikai szempontokat is következetesen érvényesíti. A könyv részeihez – fejezetekre bontott – irodalomjegyzék társul. Név- és tárgymutató is készült a kiadványhoz, amely nemcsak tankönyvként, hanem kézikönyvként is kiválóan használható.

Neveléstörténet. Szövegyűjtemény. Szerk. Mészáros István, Németh István, Pukánszky Béla. Bp. Osiris Kiadó. 2003. 533 oldal. 4180 Ft. (Osiris tankönyvek sorozat)

A szerkesztők célja az volt, hogy elsődleges forrásokból vett szemelvények közlésével segítsék az olvasó számára a neveléstörténet egyes témaköreinek elmélyültebb tanulmányozását. A könyvben közölt szemelvények műfaja sokszínű: versrészletek éppen úgy megtalálhatók közöttük, mint iskolaszabályzatok, diákfeljegyzések, erkölcsi útmutatók, törvények. De bekerültek a válogatásba a neveléssel, oktatással, iskolával foglal-

kozó jól ismert filozófusok, pedagógusok és írók műveiből vett részletek is. A források így bizonyos értelemben keresztmetszetét adják több ezer év kulturális örökségének is.

A kötet szervesen kapcsolódik a szerkesztők neveléstörténeti tankönyvéhez (Neveléstörténet. Bevezetés a pedagógia és az iskolaázttatás történetébe. Osiris Kiadó, 2003.), pontosan követi annak szerkezetét, logikai rendjét, egyes fejezeteinek tartalmát. Annak érdekében, hogy a forrásgyűjtemény önmagában is értelmezhető egészet alkosson, az egyes szemelvények elé általában néhány soros ismertető szöveg került. Ez nem pótolja a tankönyv tartalmilag kapcsolódó helyeinek ismeretanyagát, de megkönnyítheti az elsődleges tájékozódást.

Összefoglalásként megállapítható, hogy jelen szöveggyűjtemény segítségével a neveléstörténetet tanulmányozó olvasók könnyebben megismerkedhetnek az elmúlt korok pedagógiai irányzataival, tanulóival és iskoláival.

Deák Ferenc István

*(Válogatás a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság
Szakkönyvtára szerzeményeiből)*